

สรุปผลการพัฒนาความรู้
หลักสูตรด้านดิจิทัลของสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล (TDGA)
เรื่อง ความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ
(Understanding and using digital technology)
จัดโดย สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล (TDGA)

บรรยายโดย วิทยากร ดร.ไพฑูริย์ ธรรมบุษดี
ดร.ทวีศักดิ์ สมานชื่น
ดร.ปรัชญ์ สง่างาม
อาจารย์มนัสศิริ จันสุทธิราษฎร์

วัตถุประสงค์ในการเรียนรู้

๑. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. เพื่อตระหนักถึงภัยคุกคาม จากการสื่อสาร และการป้องกัน รักษาความปลอดภัย และ
จะช่วยรักษาความปลอดภัย ข้อมูลของเรา ในการใช้ชีวิตในโลกดิจิทัล
๓. เพื่อเสริมสร้างทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รู้จักเข้าใจเทคโนโลยีดิจิทัลพื้นฐาน

หัวข้อการเรียนรู้

- หัวข้อ ๑. จริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- หัวข้อ ๒. การเข้าถึงสื่อดิจิทัล
- หัวข้อ ๓. ความเข้าใจและการสื่อสารยุคดิจิทัล
- หัวข้อ ๔. ความปลอดภัยยุคดิจิทัล

จริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

จริยธรรม (ethic) เป็นหลักเกณฑ์ที่ประชาชนตกลงร่วมกัน เพื่อใช้เป็นแนวทางร่วมกันในการปฏิบัติงานในสังคม

จริยธรรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ จะกล่าวถึงใน ๔ ประเด็น
ในลักษณะตัวย่อว่า PAPA

- **ความเป็นส่วนตัว (Privacy)** เช่น การแฮกอีเมล/Password การใช้คอมพิวเตอร์
ตรวจจับการทำงานของพนักงาน
- **ความถูกต้อง (Accuracy)** เช่น การรับข้อมูลจากสื่อ Social Media ต้องมีการ
ตรวจสอบความถูกต้องก่อนการบันทึก ข้อมูลต้องมีความทันสมัยอยู่เสมอ

● **ความเป็นเจ้าของ (Property)** กรรมสิทธิ์ในการถือครองทรัพย์สิน โดยทรัพย์สินแบ่งเป็น จับต้องได้ เช่น คอมพิวเตอร์ รถยนต์ และจับต้องไม่ได้แต่บันทึกลงในสื่อต่างๆ ได้ (ทรัพย์สินทางปัญญา) บทเพลง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสิทธิได้รับความคุ้มครองสิทธิภายใต้กฎหมาย ความลับทางการค้า กรรมวิธีการผลิต ลิขสิทธิ์ สิทธิในการกระทำใดๆ เกี่ยวกับ งานเขียน ดนตรี ศิลปะ คุ้มครองในเรื่องการคัดลอกผลงานหรือทำซ้ำ โดยคุ้มครอง ๕๐ ปี หลังจากได้แสดงผลงานครั้งแรก

สิทธิความเป็นเจ้าของ หมายถึง กรรมสิทธิ์ในการถือครองทรัพย์สิน ที่จับต้องได้ หรืออาจเป็นทรัพย์สินทางปัญญา

ความเป็นเจ้าของด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มักจะหมายถึง ลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์

● **การเข้าถึงข้อมูล (Data accessibility)** เช่น การใช้ข้อมูลภาพจากสื่อ การกำหนดสิทธิตามระดับผู้ใช้งาน ป้องกันการเข้าไปดำเนินการต่างๆ กับข้อมูลของผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง ต้องมีการออกแบบระบบรักษาความปลอดภัยในการเข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้ เช่น การ login Wifi ต้องใส่ User และ Password

บัญญัติ 10 ประการ ของการใช้อินเทอร์เน็ต

1. ต้องไม่ใช้คอมพิวเตอร์ทำร้าย หรือ ละเมิดผู้อื่น
2. ต้องไม่รบกวนการทำงานของผู้อื่น
3. ต้องไม่สอดแนม แก้ไข หรือ เปิดดูแฟ้มข้อมูลของผู้อื่น
4. ต้องไม่ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการโจรกรรมข้อมูลข่าวสาร
5. ต้องไม่ใช้คอมพิวเตอร์สร้างหลักฐานที่เป็นเท็จ
6. ต้องไม่คัดลอกโปรแกรมของผู้อื่นที่มีลิขสิทธิ์
7. ต้องไม่ละเมิดการใช้ทรัพยากรคอมพิวเตอร์โดยที่ตนเองไม่มีสิทธิ์
8. ต้องไม่นำเอาผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน
9. ต้องคำนึงถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับสังคมที่เกิดจากการกระทำของท่าน
10. ต้องใช้คอมพิวเตอร์โดยเคารพกฎระเบียบ กติกา และมีมารยาท

อาจารย์ยืน ภู่วรรณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทลงโทษผู้กระทำความผิดฐานละเมิด
พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558

มีโทษปรับ 10,000-100,000 บาท
กรณีทำเพื่อการค้า
จะปรับจำคุกตั้งแต่ 3 เดือน-2 ปี หรือ
ปรับตั้งแต่ 50,000-400,000 บาท หรือ
ทั้งจำทั้งปรับ และให้รับสิ่งของละเมิดลิขสิทธิ์
หรือค่าเสียหาย
โดยผู้ละเมิดลิขสิทธิ์ต้องเป็นผู้
ออกค่าใช้จ่ายในการทำลาย

จำไว้ 3 ข้อ “พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์”

- หลัก 3 ประการของการไม่ละเมิดกฎหมายลิขสิทธิ์ คือ
หนึ่ง... “ขออนุญาต”
สอง... “ให้เครดิต” และ
สาม... “ห้ามดัดแปลง”
- สำหรับผู้ใช้ทั่วไปเน้นที่สองข้อหลัง

การเข้าถึงสื่อดิจิทัล

การค้นหาข้อมูลในอินเทอร์เน็ตเสิร์ชเอนจิน (Search Engine) มีเทคนิคในการค้นหา ดังนี้

- ✓ การค้นหาโดยใช้หลายคำ - ใช้ OR เช่น “โลกร้อน” OR “เรือนกระจก”
- ✓ การค้นหาข้อความในเว็บนั้น - site:url keyword
- ✓ การค้นหาเฉพาะประเภทไฟล์ - filetype:PDF keyword
- ✓ หาเว็บที่เกี่ยวข้อง-related:url
- ✓ หาเฉพาะหัวเรื่อง -intitle keyword
- ✓ ค้นหาโดยใช้ภาพ-หาจาก <https://image.google.com>

ความเข้าใจและการสื่อสารยุคดิจิทัล

“ข้อเท็จจริง”

- ✍ มีความเป็นไปได้
- ✍ มีความสมจริง
- ✍ มีหลักฐานเชื่อถือได้
- ✍ มีความสมเหตุสมผล

“ ข้อคิดเห็น”

- ✍ เป็นข้อความที่แสดงความรู้สึก
- ✍ เป็นข้อความที่แสดงความคิดเห็น
- ✍ เป็นข้อความที่แสดงความเปรียบเทียบ
- ✍ เป็นข้อความที่เป็นข้อเสนอแนะ

อาจกล่าวได้ว่า

ข้อเท็จจริง นั้นต้องสามารถพิสูจน์สนับสนุนยืนยันได้
 ข้อคิดเห็น นั้นไม่สามารถสนับสนุนยืนยันได้

ในโลกยุคดิจิทัล ทุกคนสามารถเป็นได้ทั้งผู้รับสารและผู้ส่งสาร เช่น ข้อความจากไลน์ เฟสบุ๊ก อีเมลล์ จึงต้องระมัดระวังการใช้งานการสื่อสารบนโลกยุคดิจิทัล การรับข้อมูลสารจากสื่อต่างๆ มีทั้งข้อมูลที่เป็นจริงและข้อมูลที่เป็นเท็จ จึงต้องตั้งสติก่อนเชื่อ หลักในการพิจารณา ดังนี้

- ➔ Who “ใครเป็นคนส่งข่าว และข้อมูลนั้นมีความน่าเชื่อถือแค่ไหน”
- ➔ What “เรื่องนั้นถูกกฎหมาย ถูกหลักจริยธรรม หรือไม่”
- ➔ Where When “เรื่องของกาลเทศะ และความทันสมัย ความอัปเดตของข้อมูล”
- ➔ Why “มีใครได้รับประโยชน์อยู่เบื้องหลังจากการที่เผยแพร่ข้อมูลนั้น”
- ➔ How “วิธีการที่เผยแพร่ข้อมูลนั้นออกมา”

ความปลอดภัยยุคดิจิทัล

รอยเท้าดิจิทัล หรือ Digital Footprint

คือข้อเขียน รูปภาพ สิ่งต่าง ๆ ที่เราเขียนหรือลงไว้ใน Social Media ทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็น Facebook, Twitter, Instagram, Social Cam หรือช่องทางไหนก็ตาม

ข้อมูลพื้นฐานของ digital footprint

- ✍ ภาพหรือข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ หมายเลขบัตรประชาชน
- ✍ การดำเนินชีวิตและการเป็นอยู่ของเรา
- ✍ ภาพกับเพื่อนกลุ่มต่างๆ
- ✍ ความสัมพันธ์กับคนต่างๆ เช่น เพื่อนใน Facebook

อันตรายของการทิ้ง digital footprint

- ทดสอบค้นหาชื่อตัวเอง
- ข้อมูลมีโอกาสโดนทำสำเนาไปนับไม่ถ้วน
- อยู่ในมือผู้ไม่หวังดี
- เสียภาพพจน์ และ ภาพลักษณ์ โดยไม่อาจแก้ไขได้

ดังนั้นคิดให้ดีก่อนที่จะ

Post

ใช้เครือข่ายสังคมอย่างระมัดระวัง

รหัสผ่านที่ไม่ควรตั้ง

- ❌ ใช้รหัสเดียวกันหมด รหัสเดียวสามารถเข้าถึงได้
- ❌ ไม่มีการเปลี่ยนรหัสผ่าน
- ❌ คาดเดาง่ายเช่น 1234567
- ❌ ประกอบด้วยข้อมูลบุคคล เช่น วันเกิด เบอร์โทร
- ❌ ใช้คำมีความหมาย เช่น ชื่อเล่น love happy
- ❌ ใช้ตัวพิมพ์ทั้งหมด ไม่มีตัวเลขหรือตัวอักษรผสม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้

๑. สามารถบอกได้ว่าการกระทำใด เสี่ยงต่อความมั่นคง เปิดเผยข้อมูลส่วนตัว และทิ้งรอยเท้าดิจิทัลได้
๒. สามารถบอกได้ว่าการกระทำใดเป็นการหลอกลวง ทุจริต ซึ่งเป็นภัยต่อเราและองค์กรได้
๓. สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนที่ถูกต้องเพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงต่อภัยคุกคามได้

จัดทำโดย

นางสาวนริศรา อนุวงศ์วรเวทย์

ตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

กลุ่มพัฒนาระบบงานและอัตรากำลัง

กองการเจ้าหน้าที่

๑ กันยายน ๒๕๖๖